

Творча спадщина Ф.Кафки

Романи

«Америка» (1912)
«Процес» (1914-1915)
«Замок» (1921-1922)

Афоризми

Цикл під назвою
«Роздуми про гріх,
страждання, надію
та істинний шлях»
«Він.Нотатки 1920
року»

Новели

Збірка «Споглядання» (1904-1910)
«Вирок» (22-23 вересня 1912)
«У виправній колонії» (1914)
Гігантський кріт
«Звіт для академії»
Голодомайстер
«співачка Жозефіна, або
Мишачий король»
«Як будувалася Китайська
стіна»
«Нора», «Сільський лікар»,
«Мисливець Гракх»,
"Дослідження одного собаки»

10 томів

Притчі

«Правда про Санчо Пансу»
«Біля воріт Закону»
«Про притчі»

*У мене немає інтересу до літератури,
література – це я сам, це моя плоть і кров, і
бути іншим я не можу.*

Ф.Кафка

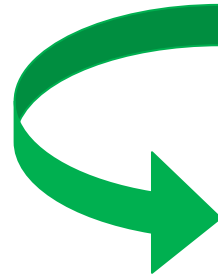
Художні особливості творчості Ф.Кафки

Художній світ → абсурдний, жахливий, незрозумілий → «кафкіанський»

Буденне ↔ фантастичне

Трагічне ↔ іронічне

Абсурдне ↔ закономірне

Стиль «нульовий градус письма»

аскет ↔ аскет - відсутність тропів

- зображує дійсність через свідомість персонажа;
- без авторського коментарю,
- фрагментарність («роздум», повідомлення» «афоризм»)

Творча історія новели Ф.Кафки «Перевтілення»

6-7 грудня 1912 року

«Перевтілення» + «Кочегар» 1-й розділ «Америка» + «Вирок» → трилогія «Сини»

Вперше надрукована жовтень 1915 року в журналі «Вайсе блеттер»

Літературні:

«Метаморфози» Овідія
Ф.Достоевський «Двійник»,
казки

джерела

Автобіографічні:

Наречена
письменника Ф.Бауер

Ф. Кафка "Перевтілення"

Основні епізоди

- 1гл. «Перевтілення»
- 2гл. «Адаптація»
- 3гл. «Вирок»

Причини

- Нерозуміння родини, самотність у сім'ї
- Зубожіння духовного світу героя
- Абсурдні закони життя
- Жорстокий світ без мети і духовного розвитку
- Людське існування героя
- Позбавлене будь-яких духовних зв'язків
- Метушливе існування протягом багатьох років

ГРЕГОР і оточуючий світ

- Батько → відчуженість, байдужість
- мати → любить, але стримана в почуттях
- Сестра → близька, але не цікавиться
- Шеф → зверхнє ставлення до підлеглого

Світ Грегора

внутрішній

навколишній

Прагнення допомоги,
бажання творити добро,
Бути корисним

Уособлення зла,
жорстокості

Символічність числа

Три

Двері
Члени родини
Служниці
Жильці
Листи

Стани ставлення:
1ч. розгубленість
2ч. він чужий
3ч. Вороже

Інтер'єр кімнати:
Звичайна кімната.
Винесли меблі
Знесли весь непотріб з інших кімнат

Обрамлення епіфора

Грегора виганяють

Зі звичного кола

З кімнати

З цього світу

Грегор Замза

Хворий

В'язень

Зайвий

Особливості новели:

Стислість і чіткість розповіді
Зосередження на виняткових, яскравих подіях
прийом контрасту

перетворення буденного в несподіване, невідоме
динамізм оповіді
широке використання художньої деталі
еліпсис, прийом оповідання в оповіданні

ГРЕГОР ЗАМЗА

Потворна комаха

Зовнішність, смак, зір, голос.

Людина

**Внутрішній світ, свідомість, думки, прагнення,
почуття, зацікавленість, ніжність, любов, розум.**

Родина Грегора

До перетворення

Неспроможні працювати

Після перетворення

Знайшли роботу

Не можуть пробачити Грегора

Сюжет

Композиція

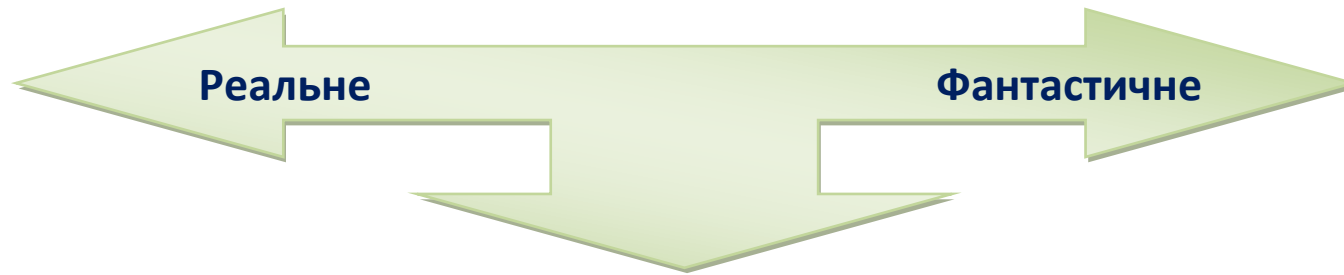
Поразка Грегора

- Зіткнення Грегора з повіреним і батьком;
- Прагнення довести свою людську гідність і соціальний статус;
- Боротьба з матір'ю і сестрою за жіночий портрет;
- Бажання героя зберегти автономний від соціуму та родини внутрішній світ

Конфлікт Грегора зі світом

- Три розділи
- I – **зав'язка** – перевтілення Грегора
- II – **кульмінація** – вигнання Грегора батьками, бомбардування яблуками
- III - **Розв'язка** – смерть Грегора

Стилістичні особливості твору

Кафка не любив теорій. Він говорив образами, тому що мислив образами. Образна мова була для нього найприроднішою. Навіть у щоденному спілкуванні.

Макс Брод

Основна проблематика

Головне у новелі – не сам процес перетворення, а те, як до нього відносяться люди

Якщо Грегор - людська істота в комашиній подобі, то його родина – комахи в людській подобі

Світ Кафки

Моральні, соціальні і часові орієнтири зміщені, світ не має пояснень, втратив мету й логіку духовної еволюції, приречений на загибель, бо в ньому гине людина.